

1. Бутинець Ф. Ф. Аудит : підруч. / Ф. Ф. Бутинець. – 5-е вид., перероб. та доп. – Житомир : ПП «Рута», 2014. – 672 с.
2. Сук Л.К. Аудиторські процедури для одержання доказів [Електронний ресурс] / Л.К. Сук // Облік і фінанси АПК: бухгалтерський портал. – 2012. - № 1. – Режим доступу до журн. : <http://magazine.faaf.org.ua/auditorski-proceduri-dlya-oderzhamnya-dokaziv.html>
3. Подолянчук О. А. Процедури одержання аудиторських доказів [Електронний ресурс] / О. А. Подолянчук // Бухгалтерський облік, аналіз та аудит. – 2014. - № 1-2(2). – Режим доступу до журн. : http://soskin.info/userfiles/file/2014/1-2_2014/2/Podolianchuk.pdf

УДК 657.371.011.8:658.787

УДОСКОНАЛЕННЯ ОКРЕМИХ АСПЕКТІВ ОБЛІКУ ІНВЕНТАРИЗАЦІЇ У ПІДПРИЄМСТВІ

Тартачна Т. – ст. 4 курсу, гр. ОПвн-41

Науковий керівник – к.е.н., доцент Головай Н.М.

Вінницький навчально-науковий інститут економіки THEU

Одним із важливих питань в бухгалтерському обліку є проведення інвентаризації на підприємстві. Інвентаризація є ефективним методом контролю над збереженням усього майна підприємства чи будь-якої організації, дотримання фінансової дисципліни, правильністю відображення операцій на рахунках бухгалтерського обліку і також своєчасним виявленням і виправленням помилок та розбіжностей між фактичними даними одержаними у результаті діяльності. Інвентаризація (з англ. inventurisation) являю собою періодичну перевірку наявності цінностей, які перебувають на балансі об'єднання, підприємства, організації, установи, їх схоронності та правильності зберігання, зобов'язань та прав на одержання засобів [1].

Актуальність досліджуваної теми визначається сьогодні тим, що завдяки проведенню інвентаризації отримується інформація для достовірного визначення реальних витрат на виробництво продукції, виконання робіт та надання послуг. Лише результати проведеної інвентаризації дозволяють виявити помилки при здійсненні подвійного відображення господарських операцій, окремих фактів господарського життя на бухгалтерських рахунках. Інвентаризація забезпечує дотримання таких вимог до балансу та звітності, як правдивість і реальність.

Найбільш вагомий внесок в розвиток теорії інвентаризації за останні п'ятдесят років зробили: М.Т. Білуха, Ф. Ф. Бутинець, І.Є. Глушков, В.П. Завгородній, Н. В. Кружельний, М.Ф. Леонтьєв, Н.Я. Остап'юк, В. В. Сопко, Н. М. Ткаченко, Н. В. Чебанова.

Законом України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" для підтвердження правильності та достовірності даних бухгалтерського обліку та звітності передбачено проведення підприємствами незалежно від форм власності інвентаризації майна, коштів і фінансових зобов'язань. Тому однією з основних вимог, що висуваються до бухгалтерського обліку, є достовірність його показників.

Об'єкти і періодичність проведення інвентаризації визначаються власником (керівником) підприємства, крім випадків, коли її проведення є обов'язковим згідно із законодавством.

Порядок і строки проведення інвентаризації на підприємствах і в організаціях усіх форм власності регламентуються Інструкцією з інвентаризації основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів та розрахунків, затвердженою наказом Міністерства України від 11.08.1994 р. № 69. Кількість інвентаризацій на рік, строки їх проведення, перелік майна і розрахунків, що підлягають інвентаризації під час кожної з них, визначаються керівником підприємства.

Етапи проведення інвентаризації: підготовчий - відбувається визначення об'єктів, кількості та строків проведення інвентаризації, крім випадків, коли вона є обов'язковою; технологічно-документальний - це безпосередня перевірка наявності та стану матеріальних активів, правильності їх визначення, формування інформаційної бази для перевірки облікових оцінок та визначення підстав для їх подальшого перегляду; порівняльно-аналітичний - здійснюється порівняння облікових даних про матеріальні активи з фактичними, встановленими під час перевірки. З метою виявлення результатів інвентаризації бухгалтерія складає порівняльні відомості; підсумковий - визначають кінцеві результати інвентаризації. Складається протокол інвентаризаційної комісії, який підписує керівник підприємства. Результати інвентаризації відображаються в бухгалтерському обліку підприємства [2].

Методика організації і проведення інвентаризації, що застосовується на практиці, є недосконалою, не формує цілісного уявлення про інвентаризацію, призводить до її проведення з багатьма порушеннями. Тому в методологічному аспекті інвентаризацію слід розглядати як процес, що складається із сукупності стадій, які об'єднують впорядковані в часі і просторі взаємопов'язані процедури, виконання яких є необхідним і достатнім для досягнення мети інвентаризації. Виділення в інвентаризаційному процесі таких стадій, як організаційна, підготовча, технологічна і результативна дозволяє представити інвентаризаційний процес у вигляді алгоритму, що суттєво спрощує роботу інвентаризаційної комісії. Налагодити проведення інвентаризації можна за рахунок застосування в господарській діяльності

автоматизованого обліку, графіку проведення інвентаризації з метою узагальнення та систематизації інформації, що знизить трудомісткість апарату управління, бухгалтерської служби, а також позитивно вплине на ефективне використання фінансових ресурсів і майно підприємства [3].

В сучасних ринкових умовах інвентаризація є одним з найважливіших методів бухгалтерського обліку і фінансово-господарського контролю. Тому добре сплановані цілі і засоби у сформованих

структурах за умови ефективної системи мотивування, можуть призводити до інтенсивності інвентаризації як засобу обліку і контролю. Створення правильно функціонуючого інформаційного зв'язку, який забезпечує всі процеси інвентаризації між запланованими цілями і досягнутими результатами, є тим важливішим завданням, чим більш складнішою є організація та технологія проведення інвентаризації.

Література

1. Осовська Г.В., Юшкевич О.О. Завадський Й.С. Економічний словник. – К.: Кондор, 2014. – 358 с.
2. Бухгалтерський облік: Навч. посіб. – К.: Знання, 2014. – 471с.
3. Головай Н.М. Удосконалення облікової політики в умовах функціонування інтегрованої системи обліку / Головай Н.М. // Збірник наукових праць Черкаського державного технологічного університету / М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Черкас. держ. технол. ун-т. – Черкаси: ЧДТУ, 2012. – Серія: Економічні науки. Випуск 30: У трьох частинах. – Частина II. – С. 242–245.

УДК 657.92:340.6

СУДОВО-БУХГАЛТЕРСЬКА ЕКСПЕРТИЗА ПРИ ВИРІШЕННІ ГОСПОДАРСЬКИХ СПОРІВ

Ясинецька В. – ст. 3 курсу, гр.ОПвн-31

Науковий керівник – к.е.н., доцент Сисоєва І.М.

Вінницький навчально-науковий інститут економіки THEU

Для сучасної трансформації вітчизняної економіки характерною рисою є зміна специфіки суб'єктів господарювання та загальним переформатуванням бізнес-процесів у ринковому середовищі. Так, з позиції ринкових взаємовідносин, системи управління діяльністю підприємств висувають принципово нові вимоги до обліку як інформаційного джерела для прийняття управлінських рішень [3].

З розвитком ринкових відносин все більшого значення набуває судово-бухгалтерська експертиза в практиці кримінального, цивільного та арбітражного процесу. Останнім часом, часто потрібне застосування судово-бухгалтерської експертизи у справах податкових спорів і спорів про виконання зобов'язань сторонами угод. Окрім того спори виникають не тільки в процесі здійснення діяльності підприємствами, алей пов'язані з їх створенням, управлінням ними та припиненням діяльності.

Вагомий внесок у формування теоретичних та організаційно-практичних засад судово-бухгалтерської експертизи здійснили вітчизняні та зарубіжні вчені юридичного та економічного напрямів: М.Т. Білуха, М.І. Камлик, В.О. Шевчук, Г.А. Атанесян, А.М. Белов та інші.

З появою та розвитком в Україні інституту незалежних атестованих судових експертів ця форма встановлення істинності набирає дедалі більшого значення при вирішенні спорів як між самими суб'єктами господарювання, так і між суб'єктами господарювання та податковими органами, а тому, заслуговує на окреме місце та визнання поряд з такими формами економічного контролю як аудит, ревізія, перевірка та інспекція.

Окрім того, бухгалтерська експертиза може бути застосованою при розв'язанні господарських спорів, не звертаючись до формальної системи

судочинства поряд з такими формами, як арбітраж та медіація.

Під арбітражем прийнято розуміти процес, в ході якого сторони спору зустрічаються за присутності третьої сторони, яка дотримується нейтралітету і яка є спеціально підготовленим арбітром у спорі. Ця сторона вислуховує обидві сторони і, як результат, виносить рішення, яке для сторін може носити обов'язковий або необов'язковий характер (попередньо сторони домовляються про це в укладеному контракті). Фактично, арбітраж - це видозмінена судова система, наслідком недотримання рішення якої є вимога через державний суд. В процесі медіації сторони спору зустрічаються у присутності нейтральної третьої сторони - медіатора, завдання якого полягає у досягненні взаємної згоди по вирішенню спору. Не зважаючи на сприятливість процесу залагодження спорів, у вищезазначених способах акценти виставлені на досягненні задоволення сторін, а не на позиціях встановлення істинності щодо господарських явищ, операцій, процесів, які призвели до виникнення спору. Застосування саме бухгалтерської експертизи при вирішенні господарських спорів виставить пріоритет встановлення фактичного стану даних, що входять до предмету спору [1]. За результатами опитування українських підприємств про господарські спори було встановлено, що підприємства в Україні мали в середньому по три спори протягом року. Значна частина спорів стосувались конфліктів з клієнтами та постачальниками стосовно дотримання умов виконання договорів поставки готової продукції, товарів, виконання робіт та послуг, а також стосувались врегулювання фінансово-кредитних відносин, а отже напряму стосувались кола компетенції судових експертів-економістів [2].

За останні роки в Україні відбулося значне реформування законодавства і в створенні системи